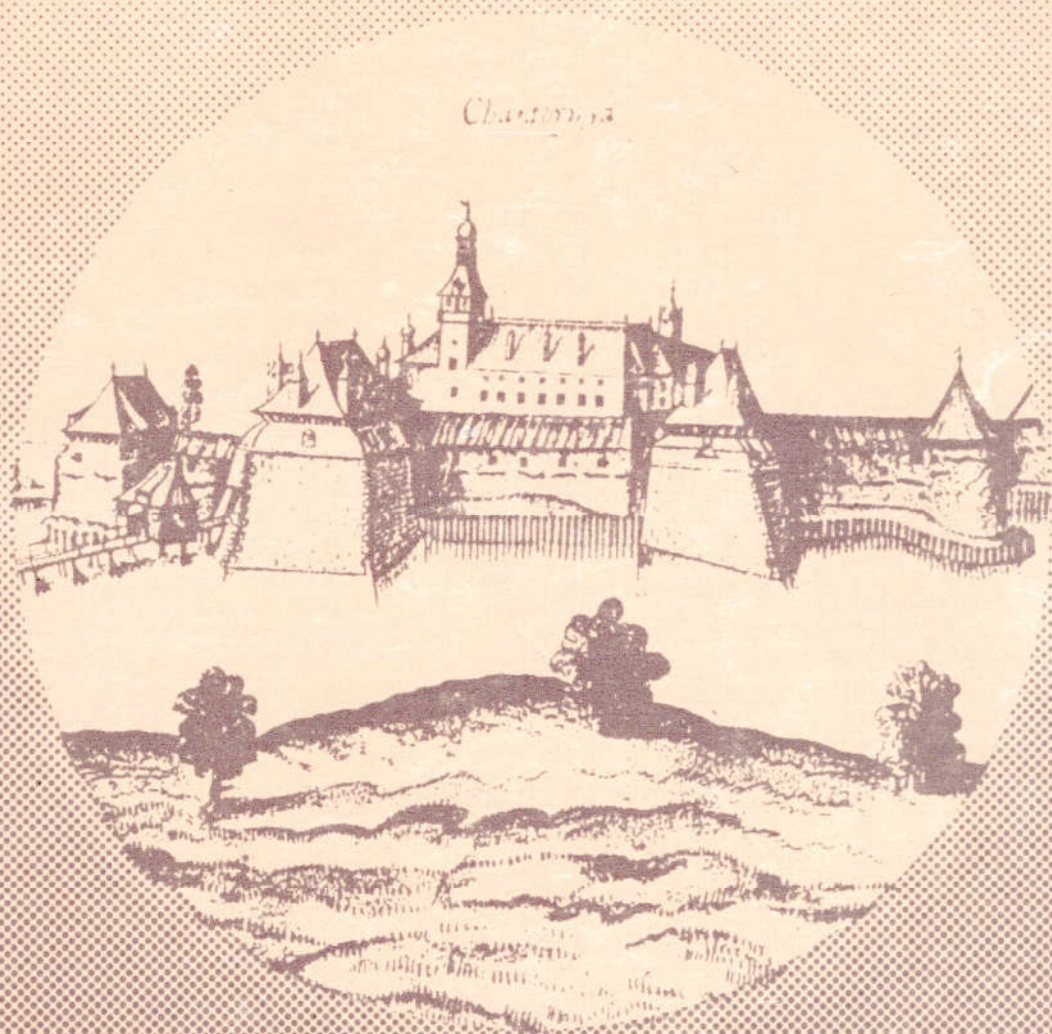

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

16

MUZEJSKI VJESNIK 16

ARHEOLOGIJA

prosvjeti, valja naglasiti desetljećima umjetno odvojena područja Herceg - Bosne, Istre i Sjeverne Hrvatske iz ovog časopisa, što je

očito nasljeđe poznatih ideja i vremena za koja vjerujemo da se neće vratiti nikada.

Zorko MARKOVIĆ, Muzej grada Koprivnice

NEKOLIKO ZANIMLJIVIH ARHEOLOŠKIH NALAZA IZ KOPRIVNIČKE PODRAVINE

U koprivničkoj podravini je tijekom višedestljetnih istraživanja, kako arheološkim iskapanjima tako i rekognosciranjima muzealaca i suradnika, prikupljeno mnogo materijala koji nije objavljen ili nije na pravi način vrednovan, nego je samo grupno ili pojedinačno spomenut (S. KOLAR 1976; Z. MARKOVIĆ, Registar SZH). Među tim materijalom postoje i posebno značajni i zanimljivi predmeti, no zbog niza drugih obveza "nikada ne dolaze na red", a kolege - suradnici se narado primaju takvih pojedinačnih, često slučajnih primjera. Stoga smo već nastojali u nekoliko sličnih tekstova objaviti dio takve materije (Z. MARKOVIĆ 1987; Z. MARKOVIĆ 1988), a nastojat ćemo povremeno takvom praksom nastavljati, bez obzira radi li se o pretpostavljenoj, antičkoj, srednjovjekovnoj ili tzv. postmedievalnoj arheologiji.

A. Namjena željeznog predmeta s nekropole u Kunovec Bregu

Željezni predmet koji je 1990. godine, prilikom nastavka istraživanja antičke nekropole u Kunovec Bregu, pronađen i izazvao veliku nadomnicu (Z. MARKOVIĆ 1990, 129, T.5:1; ovdje T.1:6) objavljujemo ponovo kako bismo upozorili i ostale stručnjake na neke slične moguće nalaze prilikom istraživanja. Kako smo ondje prilikom objave materijala sa zaštitnog iskapanja 1990. godine naveli, predmet je donekle sličan drškama s posuda na istom nalazištu koje su ranije objavljene (Ž. DEMO 1982, 286, Sl. 6). Datacija nekropole, međutim, nije nikada dolazila u pitanje, jer je jasno da se radi o nekropoli koja je bila u uporabi od druge polovice 1. do druge polovice 2. stoljeća (Ž. DEMO 1982, 297; Z. MARKOVIĆ 1990, 131). Budući da smo time bili donekle ograničeni u traženju analogija nije čudno da

smo tek nedavno naišli na pravi odgovor o funkciji ovoga željeznog predmeta: u Mikulčicama, na velikomoravskom gradilištu "Valy", pronađeno je mnoštvo ključarskih proizvoda (B. KLIMA 1980, Obr. 42), te su započela istraživanja iz kojih je proizašla i jedna sinteza s preglednom kronološkom tabelom za područje bivšeg ČSSR-a na jednoj strani, te Egipta, Rima, zapadne i istočne Europe na drugoj strani (B. KLIMA 1980, Obr. 41). Uočljivo je da je naš predmet tipičan željezni ključ, s analogijama od klasične Grčke (8-4 st. pr. Krista) preko Rimskog carstva te u sličnom obliku kao velikomoravski proizvod, pa čak i do Poljske 11/12. st. (B. KLIMA 1980, 13 l d., Obr. 41). S obzirom da na našoj nekropoli starosjeditelja - Jaza iz razdoblja romanizacije nema nikakvih ostalih nalaza, ovo je dragocjen dokaz o uporabi i proizvodnji ovog tipa ključa u 1. i 2. st. po Kristu.

B. Drška posude kao putokaz geneze lončarstva

Godine 1992. stalni suradnik Muzeja Koprivnice, Željko Česi, donio je na uvid dio materijala koji je skupio nakon proljetnih i ljetnih oranja na poznatim lokalitetima Seče i Lepe, sjeverno od Koprivničkih Bregi i šume Lešće (Prešnjaki). Na lokalitetu Seče dugogodišnjim istraživanjima pronađeni su ostaci starohrvatskog srednjovjekovnog naselja s kovačnicom (osim toga i nešto antičkih nalaza, te važno ranoeneolitsko naselje), a Lepe, koje se nalaze na nešto povišenom terenu istočnije, nikada nisu iskapane ali su sustavno rekognoscirane, pa se zna za nalaze iz razvijenog i kasnog srednjeg vijeka (S. KOLAR 1976, 112; Z. MARKOVIĆ, Registar SZH, 121). Prošle godine naš suradnik je uočio niz mrlja - tragova jamskih objekata i prikupio dio nalaza. Među njima bio je i ulomak drške s oznakama (T.1:1).

Kako je dobro uočio Ž. Tomičić, u Vrbovcu kod Huma na Sutli te u nama blizom Nedelišću u Međimurju (Gradišće ili potonula crkva; Ž. TOMIČIĆ 1990, 123 - 127) pronađeni su brojni primjerci keramičkih posuda sa znakovima majstora - lončara na dnu posude, ali i na drškama (o.c. Sl. 10: 1 - 12).

Naš ukrašeni ulomak drške ciglasto crvene je boje, a u fakturi ima primjese pijeska, te bi po kvaliteti pripadao u srednje - fine proizvode. Na užem dijelu približno je romboidnog presjeka, na širem ovalnog. Uzdužno ima tri vertikalna rebrasta zadebljanja: na srednjem rebru su žigosane kapljice, a sa strane su žigosani trokuti i kapljice. U presjeku je tamnije boje.

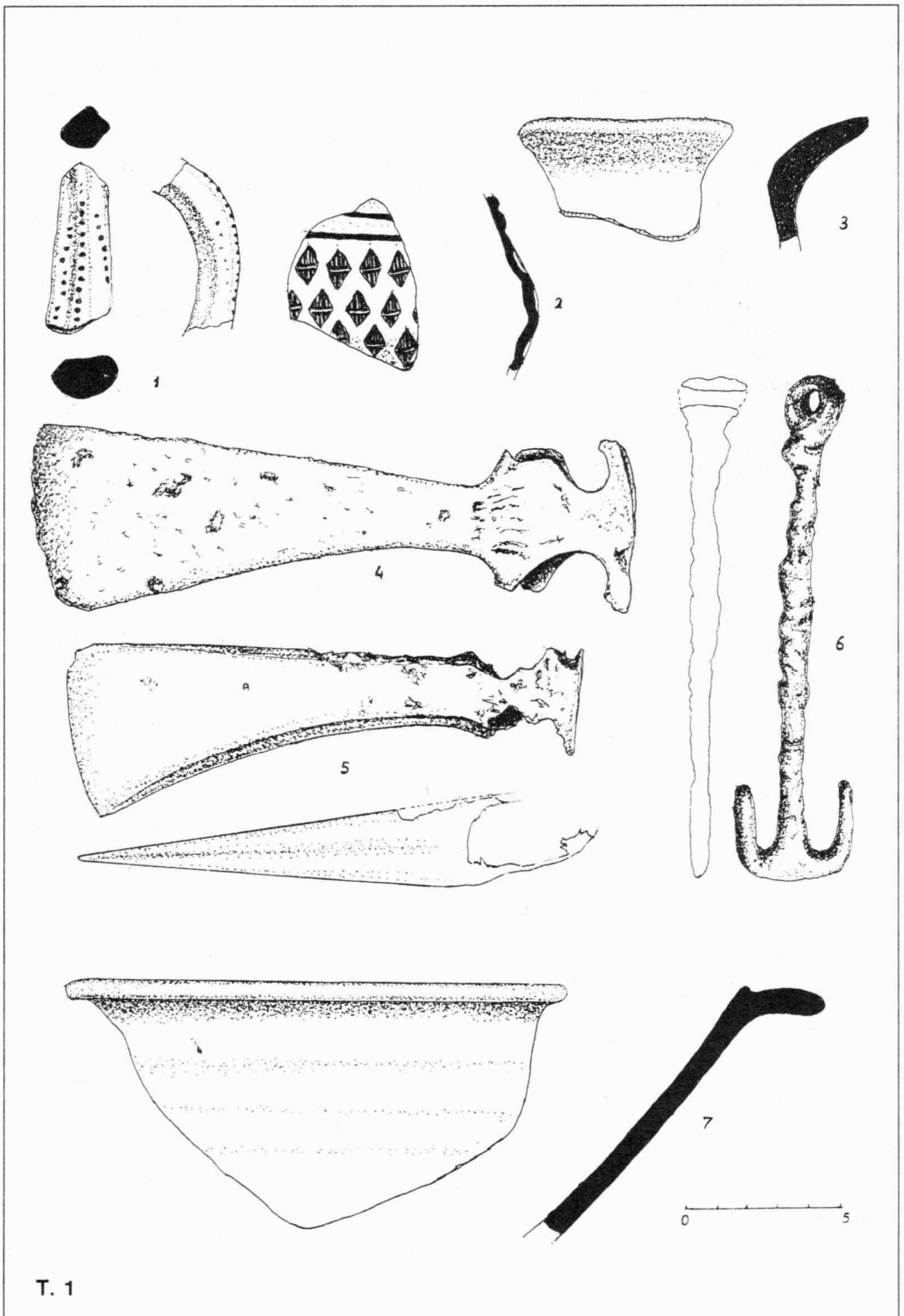
Kako je Tomičić naglasio u svom radu, oznake su to majstorskih radionica u Beču, Tullnu, Tassau i Riedu te Ugarskoj (o.c. 127). K tomu dodajmo još i opservaciju: u Moravskoj, u gradu Aueršperku konstatirano je tekođer postojanje takve drške kod posuđa (L. POLÁČEK 1990, 409 - 411, Obr. 3:5, Obr. 4:8,10). Datirane su u 2. polovicu 13. stoljeća te u 14. st. Tomičić je naglasio da su te oznake uobičajene od početka 13. st. Prema tome, ovaj dio naselja u Brogima, tj. na lokaciji Lepe, valja datirati u 13. i 14. stoljeće. Što se pak tiče lončarskih radionica, možemo samo ponoviti opć. poznate podatke, no valja naglasiti da je ovo zasad jedini primjerak takvih drški u Podravini, naravno - zasad poznat..

C. Osvrt na keramičke proizvode s koprivničkih šljunčara

Kako je ranije naznačeno, keramički materijal s koprivničkih šljunčara (Šoderica-Keter, Jagnjedje, gabajeva Greda, Sigetec) može se okvirno datirati u sva povijesna razdoblja, od pretpovijesti preko antike do kasnog srednjeg vijeka i sve do etnografskih primjeraka, a budući da se radi o slučajnim nalazima ponekad je teško odrediti točno razdoblje ili kulturu kojemu pojedinačni primjerak pripada. Ovdje prikazujemo samo nekoliko primjeraka sa šljunčare Jagnjedje (Jagnježdje, Jegeniš) jugoistočno od tzv. Turskog groblja, sjevernije od Đelekovca. Svi ovdje navedeni keramički primjerci poklonjeni su od našeg suradnika gosp. Martina Nemeca, koprivničkog zubara. S obzirom na vrijeme

kada su ovi i mnogi drugi predmeti nađeni (na informacijama o "pomicanjima" lokacija zahvaljujemo suradniku MGKc gosp. Ivanu Zvijercu), možemo relativno precizno locirati nalazište na sjevernom dijelu tzv. Jezera I. Do danas najstariji keramički nalaz onaj je objavljeni eneolitski ulomak Salcutza - 4 tipa (Z. MARKOVIĆ 1983, T. 3:9; drška s pločastim završecima ipak je bila postavljena horizontalno!). Iz brončanog doba poznat nam je keramički materijal kulture polja sa žarama (T. 1:3): ovdje objavljujemo ulomak jednoga izlisanog ruba lonca s dvostruko facetiranim unutarnjim obodom na prijelomu. Ulomak je crveno - smeđe boje, na prijelomu tamno siv, u fakturi ima pijesak kao pri mjesu. Kao primjer objavljujemo i jedan antički ulomak *tarioniku*. Posuda je širokoga i zaravnjenog oboda koji je oštro odsječen na unutarnjoj strani a ima jedan žlijeb iznad unutarnjeg ruba. Boja ulomka je donekle prljavo crvenosmeđa / siva s vanjske strane, iznutra i na obodu sivo - plava (možda posljedica strujanja u mulju). U fakturi je zamjetan pijesak a s unutarnje strane su naslage usitnjenog riječnog šljunka. Vidljivi su tragovi lončarskog kola (T. 1:7). Analogiju ima u Kunovec Bregu (Ž. DEMO 1982, T. 13:5).

Posebno je zanimljiv ulomak s pečalnim rombičnim ornamentima (T. 1:2), zeleno glaziranim. To je ulomak pehara ili slične posude oker žučkaste boje, s tankim stijenkama i primjesama pijeska u fakturi. U gornjem dijelu su dvije užljebljene horizontalne crte a ispod se nalaze tri vidljiva niza rombova postavljenih suprotno, kao u cik . caku. Ornamenti imaju neku vrstu mreže, tj. vertikalne crte preko kojih je horizontalno povučena jedna linija u sredini. Pri analizi pokušajmo krenuti od vremena kada se javljaju glaziranje i pečatna keramika. Glaziranje je najmasovnije u rimskim provincijama u 3. i 4. st., no javlja se već krajem 1. i u 2. st. (O. BRUKNER 1981, 34), a primjer za 2. st. imamo i na nekropoli u Kunovec Bregu (Z. MARKOVIĆ 1990, 131, T. 5:5). Pečatna keramika u antici nastaje pod utjecajem pretpovijesne tradicije i helenističke keramike. Rombovi i slični ukrasi javljaju se u drugoj polovici 2. ite u 3. st. u rimsko - provincijskoj grupi panonske keramičke produkcije (O. BRUKNER 1981, 30 - 32; T. 50:11 (Bergenae) , 14,4 a (Teuloburgium)). U vrijeme seoba

T. 1

naroda pečatni rubovi s rešetkastim ornamentom naročito su karakteristični za trbušaste pehare koje su radili Gepidi (D. MRKOBRAĐ 1980, 53 - 54, T. 45:2 (Kuzmin), T. 45:4 (Mitrovica), T. 45:5 (Lok), T. 45:8 (Bočar), a sličan ornament preteže i u keramičkoj proizvodnji Longobarda (D. MRKOBRAĐ 1980, 66 - 67, T. 58:1,2 (Mihovo), 6 (Šentjur); T.59:1 (Várpalota), 3,4 (Šentjur)). Dakle, moguća dotacija bila bi 5. ili 6. st., ali upozoravamo da se glazura u nama dostupnoj literaturi o keramici ova dva germanska plemena ne spominje. U nekoliko navrata dogodila se ranije zabuna jer se kasno-srednjovjekovna oker gotička keramika smatrala kasnoantičkom (I. MAŽURAN 1956, 105, 114 - 117). Stoga ipak, do nekih konkretnijih podataka ostavljamo ovo pitanje otvorenim.

D. Osvrt na dva nalaza ranosrednjovjekovnih sjekira

Na koprivničkim šljunčarama već odavno se nalaze oružje i oruđe (Šljunčare Jagnjedje, Šoderica, Gabajeva Greda), od kamenih sjekira - čekića preko bakrenih i brončanih pa sve do željeznih predmeta (S. KOLAR 1976, 103 i d.; Z. MARKOVIĆ 1981, 200 - 201, T. 8:1 - 3, T. 9; Ž. DEMO 1983 - 1984). Dvije željezne sjekire koje ovdje objavljujemo pronađene su na šljunčari Jagnjedje kod Djelekovca. Jedna je pronađena 1969. godine (nalazač i darovatelj uprava Šljunčare, a druga 1966. godine (nalazač Branko Šokčević); kako smo informirani od našeg suradnika Ivana Zvijerca, voditelja proizvodnje na šljunčarama, vjerojatna lokacija obiju sjekira bila bi sjeverna strana, tzv. Jezera 1, južno od tzv. Turskog groblja. Obje sjekire imaju povijena sječiva i krilca uz otvor za nasad drvene drške. Prvonavedena sjekira (T. 1:4) bolje je sačuvana, a promjer otvora za dršku joj je 3 cm, odozdo je slabo facetirana i ima šire i izraženo tjeme. Drugonavedena sjekira imala je komad drvene drške sačuvan, a krilca i tjemeni dio su joj oštećeni (T. 1:5), dok joj je promjer također cca 3 cm, a izraženo je facetirana po sredini i odozdo i odozgo. kako je analizirala A. Bartošková u radne sjekire valja ubrojiti one s otvorom za nasad drške od 3,8 do 4,0 i do 5 cm, a u bojne sjekire ubraja one s otvorom od 2,3 do 3 cm (A. BARTOŠKOVÁ 1986, 80), što bi značilo da bi naše sjekire bile bojne. Iz

vremena 1. avarskog kaganata približne analogije nalazimo im u Selenči i Lovčencu (D. MRKOBRAĐ 1980, 99; T 80:8, 10), a iz vremena 2. kaganata u Zemunu i Popovcu (o. c. 99, T. 128:1,2). Slično se mogu datirati analogne sjekire velikomoravskog područja (tj. 7-8, pa i 9-10. st.: A. BARTOŠKOVÁ 1986, 76 - 77, Obr. 1, tipovi sjekira II A a - b,d), te sjekira iz Nartskih Novaka, koja je donekle slična objema našima (R. SIMONI 1982, 257 - 258, T. 2.1). S obzirom na lokaciju kod nekadašnjih dravskih prijelaza i uzevši u obzir ostale srodne nalaze, smatramo da je realno datirati ove sjekire u starohrvatska razdoblja 8-10. stoljeća, kako ih je dobro datirala ranije Sonja Kolar (S. KOLAR 1976, 111).

Literatura:

1. A. BARTOŠKOVÁ 1986: Slovanské depoty železných predmetu v Československu; Studie AÚČSAV v Brne, roč. XIII-2, Praha 1986.
2. O. BRUKNER 1981: Rimska keramika u jugoslovenskom delu provincije Donje Panonije; Diss. et Mon. 24, Beograd 1981.
3. Ž. DEMO 1982: Rezultati arheoloških iskopavanja ranocarske nekropole u Kunovec Bregu kraj Koprivnice; Podravski zbornik 82, Koprivnica 1982, 279 i d.
4. Ž. DEMO 1983 - 1984: Srednjovjekovni mačevi u Muzeju grada Koprivnice; Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu 3. ser. 16 - 17, Zagreb 1983 - 1984, 211 i d.
5. B. KLIMA 1980: Zamečnická práce staromoravských kovárů v Mikulčicích; Studie AÚČSAV v Brne, roč. VIII-3, Academia Praha 1980.
6. S. KOLAR 1976: Arheološki nalazi u općini Koprivnica; Podravski zbornik 76, Koprivnica 1976, 103 i d.
7. Z. MARKOVIĆ 1981: Novi prilozi poznavanju prethistorije u Podravini; Podravski zbornik 81, Koprivnica 1981, 193 i d.
8. Z. MARKOVIĆ 1987: Noviji i neobjavljeni arheološki nalazi iz Podravine i kalničko - bilogorske regije (I.); Podravski zbornik 87, Koprivnica 1987, 143 i d.
9. Z. MARKOVIĆ 1988: Noviji i neobjavljeni arheološki nalazi iz Podravine i kalničko - bilogorske regije (II.); Podravski zbornik 88, Koprivnica 1988, 182 i d.
10. Z. MARKOVIĆ 1990: Noviji i neobjavljeni arheološki nalazi iz Podravine i kalničko - bilogorske regije (III.); Podravski zbornik 16, Koprivnica 1990, 117 i d.
11. Z. MARKOVIĆ, Registar SZH: Općina Koprivnica; Registar arheoloških nalaza i nalazišta u

- sjeverozapadnoj Hrvatskoj; Varaždin 1990, 107 i d.
12. I. MAŽURAN 1956: Arheološko iskapanje u Našicama; Osječki zbornik 5, Osijek 1956, 95 i d.
 13. D. MRKOBRAĐ 1980: Arheološki nalazi seobe naroda u Jugoslaviji; Fontes Arch. lug. 3, Beograd 1980.
 14. L. POLÁČEK 1990: Feudálni sídla v povodí Bystrice, Nedvedičky a Bobruvky ve svetle archeologických nálezů; Praveke a Slovenské osídlení Moravy, AÚČSAV v Brne 1990, 407 i d.
 15. K. SIMONI 1982.: Skupni nalaz oruđa i oružja iz Nartskih Novaka; Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu 3. ser. 15, Zagreb 1982, 251 i d.
 16. Ž. TOMIČIĆ 1990: Srednjovjekovni arheološki izvori u međuriječju Mure i Drave - prikaz rezultata novijih istraživanja; Arheološka istraživanja u Podravini i kalničko - bilogorskoj regiji, Znanstveni skup Koprivnica 1986, Izdanja Hrv. društva 14, Zagreb 1990, 115 i d.

Marina ŠIMEK, Gradski muzej Varaždin

KASNOSREDNJEVJEKOVNI NALAZ IZ LUDBREGA

Na ludbreškom području do sada je registrirano 14 nalazišta srednjeg vijeka (REGISTAR, 97 - 106) od kojih se 4 lokaliteta pripisuju srednjem vijeku isključivo na temelju svojih konfiguracijskih karakteristika. Nalazi s ostalih lokaliteta potječu s arheoloških iskopavanja, za jedan lokalitet ne postoje podaci o uvjetima nalaza, a u dva slučaja radi se o slučajnom nalazu.

1950. g. nakon što su djeca na obali Bednje kod Ludbrega slučajno pronašla više fragmenata srednjovjekovnih posuda, S. Vuković je iz korira pokupio odbačene ulomke te je na desnoj obali očistio profil. U III sloju debljine oko 15 cm, u žutoj pjeskovitoj zemlji, našao je veći broj ulomaka koji su po svojim karakteristikama odgovarali onima koje su ranije bila pronašla djeca. No, osim brojnog keramičkog materijala u istom je sloju nađena i jedna fragmentirana staklena čaša. S obzirom da se radi o vrlo osjetljivom i krhkom materijalu, o čaši izuzetno tankih stijenki, vrlo lijepe i kvalitetne izrade, taj nalaz stakla pripada rijetkim arheološkim nalazima takve vrste kod nas. Čaša (Sl. 1,a) se sastoji od više fragmenata od kojih se neki slijepljeni u veće cjeline, što omogućava rekonstrukciju. Čaša je izrađena od prozirnog, bezbojnog stakla s neznatnom nijansom žućkaste boje. Dno je udubljeno, a na unutarnjoj strani iz njegovog je najvišeg dijela izvučena šiljasta bradavica. Stajajući prsten dna raščlanjen je nizom kapljičastih izbočenja, kliještima izvučenih prema dolje. Tijelo posude relativno je široko,

lagano zaobljeno i prelazi u nizak, glatki obod. Obod je također malo trbušasto oblikovan, no svojim nagibom ne odstupa od linije stijenke od koje ga, na mjestu prijeloma, dijeli nit plavog kobaltnog stakla. Stijenke čaše ukrašene su plastičnim kapljičastim aplikacijama, šiljastih vrhova. Male aplikacije raspoređene su na većim razmacima. Visina čaše je 9,5 cm, visina ruba 1,5 cm, promjer oboda cca 7 cm, promjer dna (bez nazubljenog prstena) 6,5 cm. Debljina stakla je 1 mm.

Čaša iz Ludbrega pripada, s obzirom na svoje karakteristike, široko razgranatoj srednjovjekovnoj staklarskoj produkciji. Stijenke dekorirane plastičnim kapljičastim ili bradavičastim aplikacijama, glatki obod odijeljen staklenom niti od tijela čaše, te konačno zupčasto raščlanjena traka oko stajaceg prstena tipični su elementi gotičkih čaša (u njem. terminologiji: Nuppenbecher). Poznate su s mnogih nalazišta u Italiji, južnoj Njemačkoj, Švicarskoj, Češkoj i Slovačkoj, Mađarskoj te s područja Balkana. Iako su nalazi ovih fragilnih predmeta neusporedivo rjeđi od npr. nalaza istovremenog keramičkog posuda, ipak im je broj toliki da donekle omogućava pregled njihovog razvoja. Najveći broj primjeraka, a radi se o 50-tak ili možda čak i 100-tinjak čaša, potječe iz srednjovjekovne latrije u Nürnbergu (R. KAHSNITZ, 1984,43). Iako se u ovom slučaju radi o inventaru gostionice, ipak je broj čaša impozantan. I nalaz daljnjih 8 čaša s jedne druge lokacije u Nürnbergu potvrđuje da se radi o omiljenom stolnom posudu, prilično

SADRŽAJ

MUZEOLŠKA PROBLEMATIKA

Zvonko HITREC DIDAKTIČKO - METODIČKO OSMIŠLJAVANJE MUZEJSKE PREZENTACIJE	3
Anita ŠESTANJ - PERIĆ UPORABA RADNIH LISTIĆA UZ IZLOŽBE U VARAŽDINSKOME MUZEJU	5
Marina ŠIMEK MALA MUZEJSKA UČIONICA	6

ARHEOLOGIJA

Marijan BILIĆ ZBIRKA GRČKOG NOVCA IZ GRADSKOG MUZEJA VARAŽDIN	11
Ana BOBOVEC GRAD MOSLAVINA U SVJETLU DOSADAŠNJIH ARHEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA	17
Tatjana LOLIĆ, Amelio VEKIĆ, Slobodan OLIĆ IZVJEŠTAJ O ARHEOLOŠKIM ISKOPAVANJIMA U ČAKOVCU PROVEDENIM 1992. GOD. NA LOKALITETU STARI GRAD	21
Zorko MARKOVIĆ OSVRT NA NEKOLIKO NOVIH PRILOGA POZNAVANJU HRVATSKOG SREDNJOVJEKOVLJA (1990-1992. god)	24
Zorko MARKOVIĆ NEKOLIKO ZANIMLJIVIH ARHEOLOŠKIH NALAZA IZ KOPRIVNIČKE PODRAVINE	26
Marina ŠIMEK KASNOSREDNJEVJEKOVNI NALAZ IZ LUDBREGA	30
Vjekoslav ŠTRK ARHEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA POVIJESNE URBANE CJELINE ČAZME U 1992. GODINI	35
Josip VIDOVIĆ NASTAVAK SUSTAVNIH ARHEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA U ŠENKOVCU	41

ETNOLOGIJA

Marija BORKO NEKOLIKO MEDIMURSKIH DJEČJIH IGARA	44
Melita ĐANIĆ OSNOVANA " DRUŽINA " ČUVARI TRADICIJA HRVATSKIH OBITELJSKIH ZADRUGA	45
Slavica MOSLAVAC GLAZBENA FOLKLORNA BAŠTINA MOSLAVINE	46
Slavica MOSLAVAC USKRSNI OBIČAJI ČEHA I SLOVAKA U MEDURIČU	50

KULTURNA POVIJEST

Zdenko BALOG SJEVERNI PORTAL TRAKOŠĆANSKE CRKVE	53
Dražen KOVAČEVIĆ FRANJEVAČKI SAMOSTAN U PODGRADU	56
Lidija PLAVEC BIDERMAJER NAMJEŠTAJ NA PRIMJERIMA IZ FUNDUSA MMČ	58
Mladen MEDAR PRILOG POZNAVANJU GRADEVNE DJELATNOSTI U BJELOVARU	61
Magdalena LONČARIĆ O JEDNOM ŠALJIVOM GLASILU U FUNDUSU POVIJESNOG ODJELA GRADSKOG MUZEJA VARAŽDIN	63

POVIJEST

Božidar GERIĆ 1. IZVORI ZA POVIJEST BJELOVARA I BJELOVARSKOG KRAJA	66
Stjepan HAJDUK OTKRIĆE PRVE POGODBE O BARBIRENJU	71

Zoran HOMEN PRAVILNIK ZA BLUDILIŠTA U GRADU KRIŽEVCU IZ 1913. GODINE	73
Franjo HORVATIĆ GRBOVNIK ŽITELJA GRADA KOPRIVNICE	75
Goran JAKOVLJEVIĆ POLAGANJE UČITELJSKE PRISEGE U BJELOVARSKOJ GIMNAZIJI POČETKOM STOLJEĆA	77
Vladimir KALŠAN PRILOG ZA POVIJEST VINOGRADARSTVA U MEDIMURJU	79
Marjan KATUŠIĆ NARODNI POKRET 1903. GODINE U ZAPREŠIĆU (uz 90. obljetnicu)	81
Magdalena LONČARIĆ ZASTAVE ŽUPANIJE VARAŽDINSKE U GRADSKOM MUZEJU VARAŽDIN	84
Slavica MOSLAVAC ET KOTTYNA DENIQUE INSIGNE SUUM PROFECIT (I Kutina je naposljetku dobila svoj počasni znak)	87
Ljerka PERČI DOZVOLA ZA FOTOGRAFIRANJE IZ 1914. GODINE	88
Hrvoje PETRIĆ DELEKOVEC U SREDNJEM VIJEKU	90
Antun STIŠČAK TATARI SU PUSTOŠILI HRVATSKOM PRIJE 750. GODINA	93
Mladen NADU NASELJA I SELA SESVETSKOG PRIGORJA U SREDNJEM VIJEKU (II) (13 — 16. stoljeće)	95

PRIKAZI I ČLANCI

Ljerka ALBUS PRVI SEMINAR DRUŠTVA FOLKLORISTA	102
Antica BREGOVIĆ Prirodoslovna mapa "IZ ALBUMA FRANJE PL. KOŠĆECA "	103
Melita ĐANIĆ OBILJEŽAVANJE 740 - OBLJETNICE SLOBODNOG I KRALJEVSKOG GRADA KRIŽEVCI KROZ PROGRAM GRADSKOG MUZEJA I LIKOVNE GALERIJE	105
Miroslav KLEMM IZLOŽBA CRKVENE UMJETNOSTI I BAŠTINE NOVOMAROFSKOGA KRAJA	109
Nada MATIJAŠKO UZ DESETU GODIŠNJICU PODRAVKINOG MUZEJA PREHRANE	110
Martin MATIŠIN GODIŠNJAK ZAVIČAJNOG MUZEJA VIRJE	112
Mladen MEDAR ECOVAST O OČUVANJU ARHITEKTONSKOG NASLJEDA	113
Ljerka PERČI POSJETITELJ IZ ARGENTINE	115
Smiljana PETR-MARČEC IZLOŽBA "ZRINSKI U MEDIMURJU"	116
Hrvoje PETRIĆ "PODRAVSKI ZBORNIK" 1992.	116
Anita ŠESTANJ-PERIĆ PRIZNANJE UHTA-e GRADSKOM MUZEJU VARAŽDIN	117
Josip ŠTIMAC MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA U NOVOM USTROJSTVU	118
Gordana KOVAČIĆ IN MEMORIAM IVANU GENERALIĆU	119

DJELATNOST MUZEJA I MUZEALACA

IZLOŽBE (1992)	121
AKCIJE (1992)	124
IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA (1992)	127
PUBLICISTIČKA DJELATNOST MUZEALACA (1992)	129

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kumrovec, Kutina, Sesvete, Sveti Ivan Zelina, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice, Veliki Tabor, Virje.

Broj 16 / 1993.

Godina XVI

Uređivački odbor:

Antica Bregović (GMV), Erika Nađ—Jerković (MMČ), Vladimir Kalšan (MMČ), Lidija Plavec (MMČ), Smiljana Petr—Marčec (MMČ), Josip Vidović (MMČ)

Tehnička redakcija u Muzeju Međimurja Čakovec:
Vladimir Kalšan, Erika Nađ-Jerković, Josip Vidović

Nakladnik:

Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske

Za nakladnika:

Zoran Homen

Grafička priprema:

»DTP STUDIO« KRIŽEVCI

Nikola Žulj

Tisak:

»GRATA« Bjelovar

Naklada: 650 primjeraka

ISSN 0350 - 9370

»Muzejski vjesnik« izlazi jedamput godišnje.

Rukopisi se ne honoriraju i ne vraćaju.

Za sadržaj i lekturu tekstova odgovorni su autori.

»Muzejski vjesnik« solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske